

(ร่าง)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรการควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ พ.ศ....

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ เพื่อกำกับดูแลกิจการให้ถูกหลักสุขาภิบาล และเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติให้ผลิตน้ำดื่มที่มีคุณภาพปลอดภัยต่อการบริโภค

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรการควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ พ.ศ....”

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“กิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ” หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตน้ำบริโภค โดยมีการจ่ายเงินรูปแบบใดๆ เป็นค่าน้ำบริโภค ณ สถานประกอบกิจการ

“เครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ” หมายถึง ผลิตภัณฑ์สำหรับจำหน่ายน้ำดื่มให้กับผู้บริโภคด้วยกลไกของผลิตภัณฑ์

“สถานประกอบกิจการ” หมายถึง สถานที่ตั้งกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ

“ผู้ประกอบกิจการ” หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เฉพาะการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ

“ผู้ดูแลหรือผู้ควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ” หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ประกอบกิจการให้ควบคุม กำกับหรือดูแลการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้งสถานประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ต้องอยู่ในที่ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องอยู่ห่างจากแหล่งที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน บริเวณที่มีฝุ่นมาก แหล่งน้ำเสีย รางระบายน้ำแบบเปิด แหล่งมูลฝอย และเป็นสถานที่ที่ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์แมลงและสัตว์พาหะนำโรค

(๒) บริเวณพื้นที่ตั้งสถานประกอบกิจการต้องสะอาด ไม่มีน้ำขัง มีการระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ และต้องอยู่ในบริเวณที่สะดวกต่อการดูแลบำรุงรักษา

(๓) การติดตั้งเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติต้องวางสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณลักษณะเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ

(๑) เครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ต้องทำจากวัสดุที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๒) หัวจ่ายน้ำและส่วนที่ต้องสัมผัสกับน้ำ ต้องเป็นวัสดุชั้นคุณภาพใช้กับอาหาร (Food Grade) หรือวัสดุชั้นคุณภาพที่สามารถใช้กับน้ำได้ หรือวัสดุที่ไม่มีความเสี่ยงที่จะมีสารที่มีผลกระทบต่อสุขภาพละลายออกมากับน้ำ และหัวจ่ายน้ำต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร

(๓) ช่องรับน้ำดื่ม ต้องมีประตูเปิด - ปิดที่มีความแข็งแรง ทนทาน มีความสูงสำหรับวางภาชนะบรรจุน้ำที่เหมาะสม

(๔) เครื่องจำหน่ายอัตโนมัติต้องสะอาด ไม่รั่วซึม สามารถทำความสะอาดและตรวจสอบได้ง่าย

(๕) ระบบไฟฟ้าต้องปลอดภัย มีระบบป้องกันกระแสไฟฟ้ารั่ว

(๖) คุณภาพและมาตรฐานเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ต้องมีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม น้ำดื่มหยอดเหรียญอัตโนมัติ (มอก. ๒๙๘๔-๒๕๖๒)

(๗) การแสดงฉลากของเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ ๓๑ (พ.ศ. ๒๕๕๓) เรื่อง ให้ตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญอัตโนมัติเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก โดยแสดงไว้ที่ด้านหน้าของเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ในลักษณะคงทนถาวรที่สามารถเห็นและอ่านได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำ

(๑) แหล่งน้ำที่นำมาใช้ผลิตต้องมีคุณภาพ เช่น น้ำประปา น้ำบาดาล

(๒) คุณภาพน้ำที่ผลิตจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓๖๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง น้ำบริโภคจากตู้ น้ำดื่มอัตโนมัติ

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพมาตรฐานน้ำบริโภค

(๑) มีการเก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจ ณ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์คุณภาพน้ำบริโภคตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓๖๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง น้ำบริโภคจากตู้ น้ำดื่มอัตโนมัติ อย่างน้อย ๑ ครั้ง/ปี และในครั้งแรกของการติดตั้งเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแหล่งน้ำที่นำมาใช้ผลิต

(๒) มีการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจวิเคราะห์ทางด้านแบคทีเรียโดยใช้ชุดทดสอบอย่างง่าย อย่างน้อย ๓ ครั้ง/ปี

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบำรุงรักษาและการทำความสะอาด

(๑) ทำความสะอาดสถานที่ และบริเวณที่ตั้งของเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติเป็นประจำสม่ำเสมอ

(๒) ทำความสะอาดพื้นผิวเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ช่องระบายน้ำ และหัวจ่ายน้ำเป็นประจำสม่ำเสมอ

(๓) ทำความสะอาดถังเก็บน้ำภายในเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน

(๔) ทำความสะอาดและเปลี่ยนวัสดุกรองตามระยะเวลาข้อแนะนำของผลิตภัณฑ์กำหนด หรือเมื่อพบผลการตรวจคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้ประกอบการ ผู้ดูแลหรือผู้ควบคุม

(๑) ผู้ประกอบการ ผู้ดูแล หรือผู้ควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ต้องผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดท้ายประกาศกระทรวงฉบับนี้

(๒) ผู้ประกอบการ ผู้ดูแล หรือผู้ควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ที่ผ่านการอบรมจากหน่วยงานที่จัดอบรมแล้ว ต้องนำหลักฐานการรับรองที่หน่วยงานจัดอบรมออกให้มายื่นต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตั้งของสถานประกอบการ

(๓) หลักฐานรับรองการผ่านอบรมให้มีอายุใช้ได้สามปีนับแต่วันผ่านการอบรม

ให้ผู้ประกอบการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการอบรม และหลักฐานรับรองการผ่านอบรมเก็บไว้ ณ สถานประกอบการของตนพร้อมที่จะให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขตรวจสอบได้

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบันทึกการจัดทำระบบข้อมูลและการรายงาน

(๑) จัดทำแผนการบำรุงรักษาและบันทึกการปฏิบัติงานการตรวจสอบคุณภาพน้ำ และการดูแลบำรุงรักษา การล้างทำความสะอาดและเปลี่ยนไส้กรองตามแผนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

(๒) ผู้ประกอบการต้องแสดงใบอนุญาตประกอบกิจการ และแสดงผลการตรวจคุณภาพน้ำบริโภคไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบการ

ข้อ ๑๐ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรการควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ พ.ศ....

๑. หลักเกณฑ์ วิธีการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลสำหรับผู้ประกอบกิจการ ผู้ดูแล หรือผู้ควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ

๑. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดูแล หรือผู้ควบคุมการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ

๒. ระยะเวลาอบรม

จำนวน ๓ ชั่วโมง

๓. รูปแบบการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเลือกเข้ารับการอบรม ได้ดังนี้

๓.๑ การอบรมเต็มเวลาตามรายละเอียดหลักสูตร onsite/online หรือ

๓.๒ การอบรมโดยวิธีการออนไลน์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) เช่น MOOC Anamai

๔. รายละเอียดหลักสูตร

หัวข้อวิชาการ	วัตถุประสงค์	ประเด็นสำคัญ/เนื้อหา	ระยะเวลา
ภาคทฤษฎี ๑. หลักเกณฑ์ สุขลักษณะ กิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ และผลกระทบต่อสุขภาพจากน้ำที่ไม่สะอาดปลอดภัย	เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม เข้าใจเหตุผลความสำคัญของการจัดการคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ และผลกระทบต่อสุขภาพหากไม่มีการจัดการ	๑.๑ สถานการณ์การจัดการคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ และคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๑.๒ ปัญหาของคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๑.๓ ผลกระทบต่อสุขภาพของน้ำดื่มที่ผลิตจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ที่ไม่สะอาด	๑๕ นาที
๒. กลไก กระบวนการทำงาน และการปรับปรุงคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบหลักการกระบวนการ วิธีการขั้นตอนการปรับปรุงคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ และแนวทางการแก้ไขปัญหาความผิดปกติของกลไกในการทำงานของเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	๒.๑ หลักการทำงานของเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๒.๒ กระบวนการขั้นตอนการปรับปรุงคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๒.๓ การแก้ไขปัญหาาระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำผิดปกติเบื้องต้น ๒.๔ คุณภาพน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	๖๐ นาที

หัวข้อวิชาการ	วัตถุประสงค์	ประเด็นสำคัญ/เนื้อหา	ระยะเวลา
๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา รายละเอียด ยกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	๓.๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกฎเกณฑ์ การขออนุญาตประกอบกิจการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓.๒ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่เกี่ยวกับคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๓.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ที่เกี่ยวกับฉลาก คำแนะนำ คำเตือนของเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๓.๔ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ที่เกี่ยวกับมาตรฐานของเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	๑๕ นาที
๔. การสุขาภิบาลสำหรับการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	เพื่อให้ผู้เข้ารับอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสุขาภิบาลของการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติที่ถูกต้องและสามารถดูแลสุขลักษณะของการประกอบกิจการได้	๔.๑ หลักการสุขาภิบาลสำหรับการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๔.๒ หลักเกณฑ์ และสุขลักษณะในการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๔.๓ แนวทางการดูแลสุขลักษณะของการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๔.๔ การบำรุงรักษาระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ	๔๕ นาที
๕. การเฝ้าระวังทางสุขาภิบาลสำหรับการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจเหตุผลผลความสำคัญของการจัดการคุณภาพน้ำจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติและผลกระทบต่อสุขภาพหากไม่มีการจัดการ	๕.๑ ความสำคัญและหลักการเฝ้าระวังทางสุขาภิบาลสำหรับการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๕.๒ วิธีการ เครื่องมือในการเฝ้าระวังทางสุขาภิบาลสำหรับการประกอบกิจการผลิตน้ำดื่มจากเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ ๕.๓ การแปลผล วิเคราะห์ข้อมูลการเฝ้าระวัง และการนำไปใช้ในการจัดทำแผนการบำรุงรักษาและจัดการสุขลักษณะของเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ	๔๕ นาที

๕. เกณฑ์การประเมินและวัดผล

๕.๑ ผู้เข้ารับการอบรมต้องเข้าร่วมการอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๕.๒ ผู้เข้ารับการอบรมต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบความรู้หลังการอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐